

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc
Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 19 Ianuarie st. v.

Sunt foarte încântate organele guvernului unguresc. Sunt foarte încântate, și nici n-au fost de loc avare cu expresiunile, din care lumea se simtă, se vadă cât de mare este satisfacțiunea lor, pentru-că dă-tătorii lor de pâine, guvernul, cu ocasiunea votării bugetului în general a raportat victoria cea strălucită de 261 contra 144 de voturi.

Și oare nu au organele guvernului cuvânt de a fi încântate?

Într-o țeară, unde dilapidările, defraudățiunile și furturile în mare dau material pentru rubrici permanente în ziare; într-o țeară, unde executorii sunt acei ce pot încassa mai regulat bani, de pe unde sunt de încasat — firesce de multe-ori cu ruina celui dela care se încassează și cu paguba statului, pentru care se încassează: se nu fie organele vesele, dacă în dietă se află 261 deputați, cari fără scrupul votează un buget cu un deficit, după-cum se afirmă, de aproape optzeci de milioane?

Subvențiunile din fondul de dispozițiune, cel puțin pe un an de zile sunt asigurate. Cuvânt de ajuns pentru organele guvernului de a se arăta recunoscătoare, ear' recunoștinței de a-i da deocamdată expresiune prin bucuria, că stăpânului lor majoritatea casei deputaților Ungariei, a aflat de bine a-i mai face odată pe voie.

Mărturisim, că bucuria organelor guvernului nu ne-a surprins de loc. Ele s-au mai bucurat și la alte ocazii de felul acesta de victorii, chiar și în casuri, când victoria guvernului nu era așa de „strălucită“, și așa ar trebui să fim dați cu fenomene de aceste. Și apoi este și un fel de logică, ca și servitorul să se bucure de reușita stăpânului.

Lucru firesc dar', că numai pentru bucuria organelor guvernului nu ne luam osteneala a scrie liniile aceste.

Este altceva, ce ne excită admirațiunea.

Organele guvernului, sau că țin toată lumea proastă, sau sunt ele atât de mărginite, încât, când dau expresiune bucuriei lor de victoria guvernului, atribue, fără nici o rezervă, victoria majorității reprezentanței Ungariei.

Cine nu știe, cum este constituită legislativa actuală din Ungaria?

Sunt o sută și o mie de modruri, prin care guvernului îi este cu puțință a-și alege o majoritate în casa deputaților. Se știe mai departe, cum restul îl acoper tot numai membrii din rasa maghiară.

Este însă o istorie nu numai veche, dar' și cu mult mai cunoscută, nu numai în interiorul țării, ci și în afară, că rasa maghiară întreagă nu face decât a treia parte din Ungaria. Cum dar' îndrănesc organele guvernului a vorbi de majoritatea țării, reprezentată prin majoritatea casei deputaților aleasă de guvern?

Săntem ca și siguri, că informațiunile măgulitoare, atât guvernului unguresc cât și rasei maghiare, nu află trecere serioasă nici la Viena în cercurile hotărâtoare, nici în străinătate. Și la Viena și în străinătate, lumea este mai bine informată decum cred oficioșii guvernului unguresc. Se știe acum, unde trebuie să se știe, în monarhie și chiar și afară de monarhie, care sunt rapoartele dintre locuitorii din Ungaria. Și știindu-se aceasta, se mai știe și că corpurile legislative de astăzi nu sunt reprezentanța adevărată a țării.

Cutezanța dar' de a parada înaintea lumii, care știe ce este și ce se întâmplă la noi, precum scim și noi înșine, — cu nise neadevăruri atât de pipăite, este ceea-ce ne pune în mirare, mai mult decât bucuria unor organe nechibzuite de lucruri, cari pentru dinsele de sine se înțeleg.

Cutezanța organelor oficioase însă se termină aici. Inexactitatea cu majoritatea țării reprezentate în casa deputaților Ungariei rămâne ca o jucărie copilărească pre lângă îndrăzneala de a vota un buget

atât de împovărat, a cărui povară are să o poarte adevărata majoritate, care este artificial exclusă dela corporațiunea, care ar trebui să reprezente țeara.

Dar' în sfârșit și aceasta trebuie să o știe atât cei din Viena, cât și alții câți se interesează de soarta țării noastre.

Întrebarea este acum, că oare bine va fi, ca lumea din afară de Ungaria să observe cum de ușor se folosesc la noi cei dela putere de inexactități în ce privesc adevărata reprezentanță a țării și cu câtă ușurință se votează poveri, din care cei ce le votează trag numai foloasele și cei excluși dela foloase au să poarte numai amarul, povara înșasi?

Raționamentele asupra împregiurării-lor de felul acesta nu pot produce rezultate, care să fie egale cu încântarea organelor oficioase ale guvernului unguresc de rezultatul votării bugetului. Este cu neputință să nu se afle oameni, cari se cugete, că „este ceva putred în statul Danemarcei“ și putredul trebuie curățit, ca să nu producă vre-o infecțiune într-un organism vechiu, care trăește aproape de o mie de ani.

De altmintearea noi trebuie să fim cu recunoștință față cu organele guvernului unguresc, că și acum cu ocasiunea votării bugetului ne-au pus în pozițiune de a le arăta ușurința, cu care tratează cestiuni de mare importanță politică, în detrimentul statului, care dă că îl reprezintă majoritatea din casa deputaților.

Correspondența din Viena.

Viena, 28 Ianuarie n. 1887.

Monitorul oficial a publicat deja ordinul de aplicare pentru „Landsturm“, și excitata opiniune publică a găsit și aci motive spre a se deda și mai mult temerilor de război. Că acest ordin trebuia să fie publicat, și că publicarea e de tot independentă de starea momentană a raporturilor internaționale, se înțelege dela sine și nu trebuie încă să mai fie și accentuată. Dar' dacă odată poporațiunea și-a sdruncinat încrederea, înșert poate cineva să apeleze prin argumente obiective și calme.

De asemenea și bursele dau de înțeles prin notările lor de cursuri, că capitalul a început să se mezieze situațiunii europene și acesta e un moment, care e propriu să mărească inquietațiunea publicului, după-ce s'a făcut experimentul, că marile puteri financiare prin puterea relațiilor lor vaste sunt în stare să aprofundeze în-tunerecul misterului diplomatic și să se informeze cu precisiune asupra statului adevărat al situațiunii diplomatice.

Nu mai puțin contribuie la excitațiunea opiniunii publice, că acum în Berlin au un interes foarte viu și foarte lesne de priceput față cu alegerile pentru dieta germană, de a prezenta raporturile între Germania și Franca ca foarte încordate și să depingă pofta de război a Francezilor în colorile cele mai vii. Mai că ar fi cineva dispus să scrie o satiră asupra acestora, că câteva vagoane încărcate cu scânduri în Alsacia și Lotaringia cu destinațiune pentru Franca, fură interpretate de către oficioșii din Berlin, că administrațiunea militară de război în Franca concentrează mari masse de trupe la frontiera germană, care nu mai au destul cu încăperile de obicei, și pentru care apoi trebuie construit un lagăr de barăci din scândurile, care s'ar fi aflat în sus menționatele vagoane. Ca-și-când aceste scânduri n'ar fi putut servi unei alte destinațiuni mai pacifice!

Nu prea diferit trebuie să fie și cestiunea cumpărării de remonți din partea administrației franceze de război, și căreia a trebuit să fie aplicată o pecetă germană, adevă ordin de a nu permite să ese cai; de asemenea și cumpărăturile de acid picric și de aether sulfuric, care după-cum se spune, sunt comandate pe socoteala franceză în fabrici germane, autorisă abia la comentele alarmante, de care aceste de tot neimportante transacțiuni sunt acompaniate.

Dar' principele Bismarck are acum nevoie de o atmosferă încordată și saturată de temeri de război, spre a străbate victorios cu parola sa emisă pentru alegeri, „armata imperială sau armată a parlamentului“, și spre a înjosi la nivelul unei insignifiante minorități, pe majoritatea opozițională, care îi stătea înaintea până acum în dieta germană ca o falangă inebraabilă.

Principele Bismarck și Casa Hohenzollerilor și întregul în 1870 nou construitul imper german, au nevoie de o asemenea victorie în alegeri, căci majoritatea dietei germane, care se compune din Poloni, catolici și particularisti, e un prea eclatant desaveu al politicii oficiale berlineze, și de aceea nu trebuie cineva să se mire de loc, că acum în Berlin s'au pus în mișcare cerul și pământul, spre a spăria pe alegătorii ger-

Foița „Tribunei“.

Ursita Găsitului.

Poveste din popor.

De „Mărgineanul“.

(Urmare.)

Întorcându-se după țerg acasă, află că femeia lui a născut o fetiță ca un ângerăș. Acum văd el, că „ursitoarele“ au avut dreptate și se bucura tare, că a isbutit a înșela copilul dela părinți și a-l prăpădi, dar' nu-i spuse nimănui nimic despre cele pățite, chiar nici femeii sale.

Dar' ursita e ursită, și pe semne ce-i urșit e sfânt, că trebuie să se întâmple.

Planul neguțătorului a fost destul de nimerit pentru scopul ce urmărea, numai cât furnicile, în nădejdea căroră s'a lăsat ucigașul, au fost împădăcate în lucrarea lor prin un păstor, care, pășcând nise vite la marginea acelei păduri, au strigătele nenorocului și îndată alergă în partea dincoți venia sunetul desnădejduit.

Care nu-i fu mirarea, când văd pe bietul copilaș, pe care numai de pe plâns îl cunoșcea, că e ființă omenească, căci copilul era negru de câte furnici erau pe el, ear' trupul fi era îngropat. Așa ceva, se nu fi vădut cu chiar ochii lui, n'ar fi creșut pentru lumea asta, că e în stare cineva a face cu un suflet atât de nevinovat. Fără a pierde un minut de vreme îl scoate pe copil afară, îl șterge de furnici, apoi îl învâluie bine în hainele, pe care neguțătorul

le lăsase aci, și blăstămând sufletul făptuitorului în tot felul de chipul, plecă cu micuțul acasă.

— Ce e de vii de acum acasă? — Cu nise neadevăruri atât de pipăite, este ceea-ce ne pune în mirare, mai mult decât bucuria unor organe nechibzuite de lucruri, cari pentru dinsele de sine se înțeleg.

— Pentru vite nu te îngrijă, căci am lăsat băiatul cu ele, dar' cu copilașul eată cum stăm! — Și-i spune soției totul.

— O, nu-i ajute Dumnezeu, — și câte și mai câte blăstămuri se audiră din gura femeii.

— Scii ce, bărbate? Dumnezeu e bun și faptele bune nu rămân nerespătite, precum nici cele rele nepedepsite; noi, deși sântem săraci și avem copii destui, totuși să-l ținem și pe acesta și să-l creștem, cum biet vom pute și, fiindcă ni-l-a dat Dumnezeu în felul acesta, cum n'am mai pomenit, să-i punem și nume, cum se nu aibă nimeni, bună-oară „Găsitul“.

— Așa să fie, — duse bărbatul, și-l botezară cum v'am spus.

Trece un an, trec și mai mulți și Găsitul se face pe di ce merge tot mai mare și mai frumos. Ajuns la douăzeci de ani, el îi întrecea pe toți feciorii din sat, deși era între juni cel mai tinăr. Rară era, măr rog, fata aceea, care se fi putut trece pre lângă el, fără a i-se roși obraji și fără a-i da vre-un cuvânt bun sau cel puțin a-i arunca o privire, care făcea mai mult și decât dece cuvinte. Cu un cuvânt era fruntea feciorilor.

Asemenea cu Găsitul creștea și fata neguțătorului și se făcu și ea frumoasă. Ajungând fata vârsta priceperii, se făcu fudulă pe frumuseța și

avuția ei, încât nu fără sfială îndrăsnia vre-un tinăr a se apropia de dînsa. Avu ea încă de timpuriu câțiva pețitori, care, luându-și inima în dinți, au cutezat a se înbăia de bărbatei; dar' așa eșiră, precum intraseră, ba încă cu buzele umflate, cu toate că erau cei dintâi din înutul acela. Bag-seamă nu acestia au fost orînduiți pentru dînsa.

Într-o călătorie la un țerg, foarte departe, neguțătorul, înnoptând într'un sat necunoscut, intră pe nimerite într-o casă și ceru adăpostire. Cei de casă îl primiră bucuroși și-l îmbrăară să șeadă, ear' calul îl dete la un fecior să-l ducă în grajd. Într'aceea muierea mesteca mămăliga, ce era tocmai pe foc, când venise neguțătorul, și mai aducând ceva de dulce lângă ea, se puseră cu toți la masă poftindu-l și pe oaspe la cină. Nu apucară să îmbrace bine, și muierea, ca mamă, întrebă: Unde e unul? căci par'că nu sânt toți.

— Lipsesce Găsitul, mamă, — duse un băiat, — dar' vine îndată, să dea numai apă ca calul domnului.

Întemplantarea a adus cu sine, precum vedeți, ca neguțătorul să tragă în gazdă tocmai la părinții Găsitului, — căci așa se vede, că a voit Dumnezeu.

Aușind acest nume neobișnuit, neguțătorul se pune pe gânduri și în urmă ajunge la temerea, nu cumva oare acest fecior să fie copilul, pe care el l-a îngropat în moșinoiu? Și într'adevăr, când veni Găsitul în casă, neguțătorul privindu-l mai deaproape, îl cunoscu de pe trăsăturile feții, nu se putea lega însă cu siguranță de el și de

aceea întrebă pe oameni, cum de i-au pus feciorului un așa nume, ca și care n'a mai auzit, pe unde a umblat pe la toate țergurile?

Omul îi spune, cum și unde l'a aflat și că de aceea i-a pus acest nume.

La acestea tăcu neguțătorul schimbând la fețe. Oamenii băgară de seamă această schimbare, dar' nici prin minte nu le trecea adevărata pricină a acestei schimbări, ci credeau, că l-au prins fiori de grozăvieni faptei auzite. După puțin timp petrecut cu povești, oamenii se culcară și adormiră obosiți de munca zilei, pe neguțător însă îl ajunse eară rîndul de a priveghia. Și nici nu-i mirare de neliniștea, în care ajunsesse, vădându-se înșelat în credința, că s'ar fi scăpat de copilul, care e urit a-i fi ginere. Se hotărî deci din nou a-l șterge dintre cei vii, neputînd altfel afla destulă nădejde, că nu se va împlini ursita.

După multă trudă și necaz adormi și el colo tîrziu.

Dimineața, întocmai ca și în rîndul trecut, stăruie cu totdeauna ca oamenii să-i dea lui pe Găsitul, căci prea îi place de acest fecior sdrăvăn, lăudându-se earăși, că e om bogat și vrea să-l facă moștonitor al averii sale și mințind, că n'are nici un copil.

— Deși l'am crescut cuse mult necaz, — duseră oamenii de casă, — și ne-ar prinde acum bine ajutorul lui, totuși, avînd în vedere fericirea ce-l așteaptă la casa d-tale, îi dăm, cu toate că ni-e drag de el ca și de ceilalți ai noștri; întrebă-l însă mai întâiu pe el, de vede ce dăce?

Chemînd pe Găsitul în casă, îl întreabă ne-

mani și a-i intimida, și a-i aduce acolo prin răspândire tenace de sciri alarmante, ca să dea în majoritatea lor votul candidaților guvernului. De ce însă noi în Austria, care stăm inactivi la aceste campanii de alegeri ale cancelarului german, să ne alarmăm de scirile de felul acesta, care trag în alegătorii germani?

Adevărat e, că frica de războiu e epidemică și că nu cunoaște limite teritoriale. Popoarele voiesc în toate părțile pazei, și se simt înquietate, când li se anunță în fiecare zi sciri Hiobiste, în care li se arată eclatarea unui războiu internațional.

Principele Bismarck fu însuși acela, care descriese în dieta germană un războiu apropiat între Germania și Franța cu culorile cele mai vii. Dacă ar fi să vină Francezii în Berlin, dicea, apoi ne vor storcea până la ultima picătură de sânge, dar și Francezii se scie, că de asemenea și Germanii în un astfel de cas nu-i vor mena.

Dacă două popoare, inimice își stau atât de impacabile față în față și chiar putem dice, spre rușinea civilizației noastre și a secolului nostru, atât de setoși de sânge în sentimentele lor, apoi nu e decât de tot firesc, ca omenirea să se aștepte cu un sentiment temerii celei mai adânci la un șoc armat acestor două națiuni. Dar' cu toate acestea totuși nu trebuie cineva să nege, că efectele tragice, cu care acum cancelarul german lucrează spre a lua la goană cercurile de alegători opoziționali, nu formează decât elementele unei comedii de alegeri, și că apropiatul războiu cu Franța nu e desemnat pe părete decât numai spre a face groază mare alegătorilor germani, ca să trimită în dietă numai bărbați, care se supun fără nici o vorbă proiectelor militare și politico-economice ale guvernului.

Guvernul comun austro-ungar nu e stăpânit nici de intențiuni războinice nici de temeri de războiu. Toate măsurile lui sunt de felul acelora, care pot fi luate și în timpul de pace chiar, referându-se aceste măsuri la armată. După ce „Landsturm“-ul a devenit o parte integrantă a instituțiilor noastre militare, apoi e evident că și ordinul trebuia emis, prin care această instituție ajunge la adevărata realizație.

De tot departe e ideea de a voi să provocăm pe cineva, acțiunea monarhiei austro-ungare rămâne strict în cadrul, pe care-l dictează prevederea și care nu cuprinde altceva decât ce trebuie absolutamente să se facă spre a nu permite ca să fim de tot întrecuți de celelalte puteri europene.

Politica monarhiei austro-ungare rămâne ca și înainte o politică de pace și iubitoare de pace, precum corespunde mai bine naturii și tradițiilor sistemului nostru de stat. Cuvântul celebru de amintire: „*Bella gerant alii, tu felix Austria nube*“ are un sens adânc și e ceva mai mult decât o improvizare spirituală de ocazie. Am făcut mari războaie spre a întări pozițiunea noastră în Europa și spre a deveni justi misiunii noastre la gura Orientului. Dar' marele complex de țeri și popoare, care s'a clădit sub aripile protectrice ale „Vulturului“ imperial austriac ale Habsburgilor în decursul secolelor, nu s'a creat cu spada sângeroasă a cuceririi, ci prin unirea pacifică și voluntară a părților imperului.

guțătorul, dacă vrea să fie de aci înainte feciorul sau, ca să aibă cui lăsa averea după moarte?

— De ce nu? — răspunde feciorul — numai să mă lase părinții, care m'au crescut.

Fiind astfel toți învoiați neguțătorul fără a mai face multă vorbă, plecă cu Găsitul către casă. În satul vecin se opresc călătorii să mănânce ceva. Căpătând aci rînduiele de scris, neguțătorul își începe lucrarea, ce a plănuit.

El scrie adevărat o carte la muieră sa, în care îi spune, că feciorul, care aduce epistola, 'i-a eșit în drum și 'i-a cerut bani, căci de nu, fi va lua viața și că 'i-a dat banii jumătate din ce a avut la sine, dar' mișelul nu s'a îndestulit, ci a mai cerut până-ce el, neguțătorul, vedându-se strimtorat și neajutat de nimeni, 'i-a făgăduit că îi scrie o hârtie, cu care, dacă merge la el acasă și o va da muierii lui, aceasta îi va mai da încă o sumă de bani. Sciind însă, că hoțul de fecior nu poate ceti, n'a scris ce 'i-a făgăduit, ci a scris aceste rînduri de cuvinte, cu care se meargă muieră la judecătoria și se mijlocească a-l spânzura pe fecior în timp de trei zile, fără a-l mai aștepta pe el, pe neguțătorul, căci va răspunde căldă va veni dela tîrg, dacă va fi nevoie, chiar și cu jurământ pentru ori-ce. Pecetluind epistola o dă Găsitului și 'i dice să meargă cu ea la nevasta lui, care șede în cutare oraș și care-l va primi de fecior, căci așa a scris în epistolă, deoarece-ce el trebuie să meargă la cutare tîrg, care se ține peste câteva zile în cutare oraș depărtat.

(Va urma.)

De asemenea și în Bosnia și Hertegovina noi nu ne-am dus ca inimi și cuceritori, ci ca executorii unei misiuni civilizatoare, pe care întreaga Europă a depus-o în mîna noastră, ca apostoli pacifici ai libertății și ai ordinei.

Pe cât realizațiunea legii a „Landsturm“-ului e capace să întărească resursele noastre militare și prin aceasta pozițiunea noastră ca putere în Europa să fie fortificată, aceasta nu va fi decât un câștig pentru pacea și civilizațiunea Europei.

Austria contează în Europa între acele adevărat conservative puteri, care departe de a voi să amenințe pacea europeană, din contră sunt o garanță eficientă pentru ea. Cu cât Austria e mai tare și mai bine gătită de războiu, cu atât mai eficace e această garanță și cu atât mai liniștite trebuie să se aștepte popoarele Europei, că bunurile păcii le vor fi conservate.

Dacă fu vre-odată cuvîntul: „Dacă vrei pacea, prepară-te la războiu“ adevărat, apoi acesta poate să se aplice la Austria.

Pe cât noi ne armăm, apoi nu facem altceva decât de a apăra pacea, spre a pute la momentul dat să ne prezentăm armați cu toată energia pentru siguranța propriilor noastre hotărîri și pentru independența Europei.

Discursul deputatului Mihail Dimitrievici,

ținut în ședința dietei ungurești dela 25 Ianuarie n. *)

Onorată casă! După ce nu aparțin nici unui partid al acestei case, ci ocup o poziție deosebită, de sine se înțelege, că nici nu pot să îmbrățișez proiectul bugetului de stat ce s'a prezentat, dar' nici nu pot să acceptez vre-unul dintre proiectele partidelor opoziționale. Eu am vederi speciale atât despre proiectul bugetului ce s'a prezentat aici, cât și despre organizarea acestei case, sau mai bine zis, am nise vederi abstracte și de sine stătătoare despre actualul sistem de stat.

Eu poate mă aflu în acea situație fericită, sau mai bine zis nefericită, că aparțin acelei majorității a populației acestui stat, pe care d-voastre domnilor, o numiți „naționalități“. Și cu toate că aparțin acestei mari majorități, abstracție făcînd dela vre-o câțiva colegi de ai mei, eu stau aproape singur în această casă.

Așa cred, că stimații domni deputați vor înțelege, că prin aceasta voi să arăt acel raport nefiresc, ce există între locuitorii acestui stat și între reprezentanța legală a aceluia. Poate-se o stare mai nefirească ca și aceea, care există în această casă, unde 6 milioane de Maghiari sînt reprezentați prin mai mult de 400 de deputați, în vreme-ce 10 milioane alte naționalități de abia numără două sau trei procente ale deputaților lor?

Această stare nefirească, această anomalie colosală, ce se poate observa în această casă, e totodată caracteristica actualului sistem de stat.

Și eu nu numai de aceea nu pot accepta proiectul de buget ce s'a prezentat, drept basă pentru desbaterea specială, pentru-că nu mă încred în guvernul actual, ci și pentru aceea, că nu aprobez actualul sistem de stat.

Statul, ca cea mai mare și, după experiențele de până acum, cea mai perfectă organizație socială, întocmai ca și altă organizație, numai așa se poate dezvolta și poate să lucreze cu succes, dacă fiecare organ singularic al seu e pe deplin dezvoltat, și dacă aceste organe pe deplin dezvoltate nu sînt prin nimic împedecate, a-și împlini lucrarea în regulă și fără întrerupere.

Și oare așa se întîmplă aceasta la noi?

Eu afirm, că nu. Ca să nu mergem mai departe, mă provoc numai la proiectul prezentat al bugetului. Acolo unde corpul statului pătimește mereu de boala cronică a deficitului, care deficit, precum a arătat dl deputat Horánszky, se învîrte în fiecare an pe lîngă suma de 30,000.000 fl.; unde sub un independent regim de stat de 19 ani am ajuns acolo, că datoria statului, care mai nainte abia a trecut peste 200 milioane, astăzi face mai mult de două miliarde, va să zică s'a îndecit în decurs de 19 ani și între împregiurări normale și pacifice; — poate acolo, vă întreb eu, fi vorba de funcționarea regulată a mecanismului statului? Pof-tim și priviți la ori-care parte a vieții noastre de stat, pof-tim și luați cu atențiune ori-care ram al regimului nostru de stat — pretutindeni veți întîmpina o stare nefirească și nesănătoasă. Aș merge poate foarte departe, dacă aș voi aici să vă present icoana decadenței statului, a societății și a moralității d-voastre, — pentru-că d-voastre o cunoașteți destul de bine. Stimatul domn deputat Helfy a desemnat situația și icoana actuală a Ungariei cu situația și icoana Seghedinului. Asemănarea e foarte nimerită, și chiar

*) După ce am primit stenogramele dietale, ne-am convins și mai mult, că reproducția în extenso a discursului dlui deputat Dimitrievici ar fi aprobată de onorabili nostri cetitori.

Red. „Tribunei“.

de aceea, eu la aceasta nu mai am nimic de a adauge.

Dacă deci cu toții o scim, că aceste raporturi sînt nesănătoase, avem și datorința să vindecăm boala; și mai ales a d-voastre, domnilor, e datorința, a d-voastre, care stați astăzi în fruntea acestui stat și a acestui parlament, a d-voastre, care dați tipul și caracterul statului și parlamentului acesta.

Eu din parte-mi nu pot face în această cauză nimic alta, decât să-mi exprim părerea mea. Și și aceasta o fac numai provocându-mă la o auctoritate din cercul d-voastre.

Când Austria odinioară centralistă, după Magenta și Solferino, a început să se îngrijească o leacă și de calamitățile ei interne, atunci contele Széchen a pronunțat în consiliul imperial următoarele cuvinte: „Că raporturile sînt desperate, numai actualului sistem se poate atribui, sub care sistem acele vor rămîne tot desperate și în viitor. Schimbe-se numai sistemul, căci atunci și statul va înflori din nou.“

Aceste cuvinte ale conservatorului conte Széchen, pe care le-a rostit ținînd la raporturile din Austria, se pot într-o toată aplica și la raporturile noastre.

Eu țin, domnilor, că toată calamitatea noastră financiară, decadența actuală a societății și corupțiunea morală, pe care atât deputații cât și presa le accentuează foarte des, — că toate aceste se pot atribui singur numai sistemului de față.

Basa pe care zace și există acest stat, părțile ce constituie acest stat la noi nu se res-pectează de loc.

Intocmai precum odinioară Austria centralistă a ajuns la convingerea, că trebuie odată pentru totdeauna să renunțe la centralizație, la regimul absolut și la germanizarea generală, și că trebuie să-și îndrepte atențiunea asupra acelor elemente, din care consistă, asupra așa numitelor individualități istorice și politice, — ar trebui să se înrădăceze și în această casă cugetul, că nu poate ține pentru vecie, ca 6 milioane de Maghiari să aibă stăpînire absolută asupra 10 milioane altfel de naționalități.

Acest gând ar trebui să se înrădăceze în această casă cât mai curînd, pentru-că numai în acest principiu de stat sănătos zace remediul tuturor calamităților noastre. Dar' par-că stimații membri ai acestei case ar sta foarte departe de această noțiune, abstracție făcînd poate dela dl deputat Mocsáry, care e unicul ce are rare sentimente nobile (Iaritate sgomotoasă). Ce e mai mult, toate partidurile acestei diete, întreaga opinie publică a națiunii maghiare nu numai că stau departe de aceste noțiuni, dar' sînt diametral opuse cu ele. Să nu o tăgă-duim, domnilor, că națiunea maghiară e stăpînită ađi de cel mai mare șovinism, și încă într-o măsură, că foarte de multe-ori bărbați cu sentimente sănătoase refușă a da expresiune convingerilor lor când se tractează de naționalități, pentru-că o asemenea procedere numai decât ar fi calificată de nepatriotică. D-voastre, domnilor, stați cu toții sub colosala impresiune a șovinismului și nu vă cutezați să vă lăpădați de ea. De unde vine, că acest șovinism a crescut atât de mult la oameni înțelepți? Nu voi să afirm, ca-și-cînd aceasta n'ar fi purces dela cercurile domnitoare, dar' cred, că nici odată n'ar fi crescut întru atîta, dacă presa liberă nu 'i-ar fi dat nutriment și nu 'i-ar fi promovat mereu. Da, șovinismul este roada presei de astăzi monopolizate de Jidani (Neliniste). Să nu-mi înțelegeți rău cuvintele. Nu voi să atac presa liberă, pentru-că pe aceea o stimez întru adevăr și mai ales, pentru-că și eu cu plăcere mă ocup cu aceea; dar' tot trebuie să admită, că toată presa europeană întocmai ca și presa din capitală în cea mai mare parte se află în mîinile Jidanilor. E un lucru întru adevăr îngrozitor, că o mîna de publicisti, consistătoare din astfel de indiviđi fără patrie și naționalitate, a fost în stare să pună lăcat voinței libere și judecării sănătoase ale unei națiuni întregi, și încă ale unei națiuni, care totdeauna a știut să se entusiasmeze și să se lupte pentru libertate.

Nu mai astfel pot să-mi explic acele colosale greșeli, pe care le-a comis guvernul unguresc și majoritatea acestei case pe timpul unui regim constituțional.

(Va urma.)

O cestiune socială în Ungaria.

Sub acest titlu cetim în „*Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt*“ din 29 Ianuarie n. următorul prim articol:

În discuțiunile comisiei financiare ungare, carea în fața deficitului pentru 1887, așternut dietei spre încuviințare, s'a simțit destul de

fără sfat, deputatul Horánszky a pronunțat cuvinte de tot remarcabile. Aceste cuvinte nu s'au aplețit în necazurile acelor zile și față cu grijile cele mari externe și interne așa precum ele trebuiau aplețite. Diarele au tăcut asupra acestor cuvinte — cu singura excepțiune a lui „Pester Lloyd“, ba chiar în rapoartele ședinței respective a comisiei financiare pasagiul referitor la acele cuvinte e atât de nelămurit, încât cu greu ajungeai la înțelegere deplină a indicațiunii. Și a fost scop și metodă în această procedură? Nu e imposibil, căci ce a descoperit indicațiunea, a fost o privire atât de adîncă în mecanismul intern al mașinei statului, încât înțelegem, că mulți ar fi dorit, ca această privire să fie mai puțin adîncă.

Horánszky a zis: Cruțarea e acum cu atât mai grea, căci s'a întocmit un aparat grandios, și ar fi împreunat cu serioase calamități sociale, dacă acum ai vră să dai tare îndrăgît. Vorbitorul regretă, că guvernul și în bugetul de față sporesce administrația. (Ședința din 21 Decemvrie n. 1886.)

Cuvînta deslușire la cuvintele remarcabile o dă „Pester Lloyd“ în numărul seu din 22 Decemvrie n. 1886. El scrie:

„Guvernul pretinde, că bugetul anului 1887 să fie considerat drept poziția normală de spese, preste care sumă se nu se poate trece. Aceasta adevărat, că e foarte greu în timpul de acum, când statul scornește tot forme nouă, de a scoate bani dela individ. Reducțiunea ramurilor de câștig individuale, imposite pe toate mijloacele de plăcere, ba imposite chiar pe unele mijloace indispensabile de trai, pe lîngă aceasta înăsprirea datorinței serviciului militar și totodată micșorarea acelor favoruri, și altcum puține, cari statul le ofere cetățenilor lui, — aceasta e o politică, a cărei executare pretinde atât dela stăpînire, cât și dela stăpînii un mare grad de resignațiune. Îndoit de grea e executarea unui program de soiul acesta într-o țeară, cum e Ungaria. Astăzi numai am avut ocaziune de a înțelege dela un membru al opoziției arătarea unei primejdii sociale, și această primejdie socială consistă în reducțiunea funcțiunilor. O parte din societate e aședată în funcțiunile aceste, și e imposibil a reduce acum aceste sinecure. Ce câte odată, se dice în forma unei glume originale despre funcționarii statului și anume, că dinșii cred, că publicul e pentru oficiu și nu oficial pentru public, această axiomă aici e pusă într'un sistem și înălțată la rangul unui drept social-politic.

„Societatea are o pretențiune față cu oficiile și această pretențiune se nu 'i-se abroage. Poate oare această pretențiune, care pare a fi ceva sfînt precum e dreptul de muncă, poate ea să fie mulțumită prin bugetul normal de acum? Noi îndrăsnim a pune aceasta la îndoială.“

Este o prețioasă concesie ce „Pester Lloyd“ o face aici. Însuși Horánszky recunoaște, că o regulare energetică acum nu se poate face, căci s'ar ivi „calamități“ sociale.

Merită să lăsăm să vorbească cifrele. Dacă sumăm după șematismul statului din anul acesta, funcțiunile, cari atîrnă nemijlocit dela regim, atunci primim frumoasa sumă de 13,000. Dacă mai numărăm și învățătorii de stat cam 5000, dacă numărăm notarii și primarii comunale, atunci primim 35,000 de posturi. Se înțelege, că nu toate aceste posturi atîrnă nemijlocit dela stat. Este un lucru cunoscut, că există un curent în întreaga legislație a Ungariei, care tinde a face toate oficiile atîrătoare de guvern. În orașe, căpitanul poliției în urma noiei legi comunale, se numesce de cătră guvern, precum și o sumă de alți funcționari. Prin aceasta se mărește înrîurirea guvernului.

În numărul funcționarilor, înșirați mai în sus, se cuprind numai posturile cele mai de frunte; nu sînt cuprinși în acel număr de pildă funcționarii căilor ferate dela șeful de gară în jos, și de aceea nu sînt puțini. După expunerile deputatului Horánszky, făcute în ședința casei deputaților a dietei ungare, numărul funcționarilor de stat, cu excepțiunea municipiilor, a învățătorilor, a păzitorilor de șosele și rîuri cuprindea suma de 35,071, în 1887 acești funcționari sînt în suma de 56,215. Dacă mai adaugem la suma aceasta învățătorii de stat, municipiile etc., atunci ese suma considerabilă de 100,000 persoane. „Pester Lloyd“ nu de mult a afirmat, că în Ungaria numai în agricultură sînt ocupați mai mulți oameni, decât în posturi și funcțiuni.

Din cele expuse se poate vedea, că oamenii trăiesc în Ungaria dela stat. Și de aceea, întru adevăr ar fi o cestiune socială, când mulți din acestia vor deveni deodată fără pîne.

Cestiunea socială se ilustrează într'un mod și mai hotărît, dacă se ia în considerare, că majoritatea funcționarilor, cel puțin în oficiile mai înalte, sînt Maghiari.

Poate prin nimic nu se ilustrează schimbarea timpului mai potrivit decât prin cestiunea aceasta. Până la anul 1867, micul nemeș maghiar nu avea nici plăcere, nici lipsă mare de a intra în slujba statului ca astăzi. A fost, ce e drept, schimbată și poziția sa, prin eliberarea iobagilor și a pământului. Mai greu era câștigul, mai grea chivernisirea, dar' cu toate aceste mulți din ei erau străini vieții statului, statului „absolut” întemeiat pe ruinele constituției maghiare, nu voiau a-și jertfi ei puterile lor.

Au crescut necazurile. Într'un cîas potrivit a sosit introducerea dualismului, o mulțime de oameni au năpădit asupra serviciului de stat, ear' politica de naționalitate greșită a guvernului, a contribuit mult, ca micul nemeș maghiar, și toți Maghiarii să se simtă îndreptății la o funcțiune de stat, care se îi nutrească. Și se poate dovedi, că o mulțime de funcțiuni au fost întemeiate numai de aceea, pentru-că era vorba de a grijă de o sumă de credincioși, cari cu diurnele bogate extraordinare, ce le primiau ca comisari regesci, nu mai voiau a fi mulțumiți.

O statistică în privința aceasta ar scoate la iveală rezultate foarte instructive. Mai venise calamitatea economică, ce creștea mereu. Aparițiunile generale, ce caracterizează astfel de timpuri, s'au ivit și aici; năsuința de a câștiga un post de funcționar sigur era în creștere. Căci fiecare neguțator, fiecare industriaș și econom voia să scape feciorul de grijile, sub care el însuși geme, și năsuia să se scape chiar și el însuși de o poziție necăjită. Și așa crește cererea după posturile de funcționar cele mai mărunt, care cel puțin aveau ceva și venit sigur, ear' statul ungar crea prea ușor posturi nouă, creștându-se guvernul îndatorat a grijă de suita sa. Cât de puțin se considerau legile (§. 27 al articolului de lege 44 din 1868) dice: „La ocuparea posturilor e de a se ține și în viitor ca directivă exclusivă capacitatea personală. . . . Guvernul statului are de a se îngriji, ca oficiile judecătorești și administrative ale țării mai ales însă posturile de comiți-supremi, să se ocupe după puțină cu personalități ce posed bine limbile și cu personalități altele apte ale diferitelor naționalități” — ne arată fiecare privire.

Ungaria s'a transformat prin aceasta într'un stat de funcționari. Dacă astăzi se ivesce plângerea, că există puțin spirit de întreprindere, puțin sentiment pentru independență, putem afla un motiv al acestei aparențe și în ușurătatea, cu care statul creează și ocupă posturile de funcționar.

Ce urmări vor avé aceste lucruri, asupra maghiarismului, nu vom cerceta aici mai de aproape. Dar' una e sigur: Pentru stat e crearea unui șir de funcțiuni, o sarcină financiară, accentuată și de Horánszky care contribuie mult la sporierea deficitului, ear' această sarcină e cu atât mai grea, cu cât ea acum și nici mai târziu nu poate fi scutată de pe umeri — presupunând, că există voința de a o scutura. (Va urma.)

Manifestațiuni în contra patriarchului Angyelic.

„Zastava” Nr. 1 dela 4/16 Ianuarie a. c. publică următoarele:

Vot de neîncredere
denumitului patriarch German în Carloveț.

Gura ta a pronunțat, că bisericii ortodoxe sârbesci din această parte nu-i este permis a serba pomenirea ss. apostoli sloveni Chiril și Metodie. Sinodul teu sub presidența ta a pronunțat aceea rezoluțiune, în virtutea căreia ești tu și sinodul teu totul în sf. maică biserică, ear' națiunea e nimenea și nimica! Mare e numărul păcatelor tale, și nu le mai amintim aici; și adevărat pentru-ce, când și așa fiesce-care Sârb le cunoaște.

Păcatele tale ne sînt foarte grețoase, și noi te condamnăm din adîncul sufletului nostru. Nemacluta noastră conștiință ordoxă îți strigă: nedemn ești de onoarea de a ședea pe tronul lui Arsenie, pogoară-te de pe el și te ispășește până este încă timp! D-zeu e milostiv păcătoșului celui ce cu sinceritate se pocăiește, fi va ierta și în oara a douăsprezece.

Dat în Cubin, 27 Decemvrie 1886.

Conform rezoluțiunii din conferența publică a alegătorilor comunității ortodoxe bisericesci sârbesci din Cubin în numele alor 500 alegători adunați.

Comitetul executiv.

Credențional

dat celor 54 de deputați sârbesci la congresul bisericesc sârbesc din Carloveț.

Apărarea Voastră și călduroasa-Vă interesare pentru sfintele drepturi ale poporului sârbesc ne-a întărit și pe noi Sârbii din aceste locuri astfel,

că în conferența publică de astăzi, am luat cu însoțire această rezoluțiune:

Lucrurile Vi-le aprobăm, și consimțind cu ele, din toată inima Vă strigăm: Numai înainte și fără teamă! Națiunea e cu Voi, și cauza națională va seceră biruință asupra adversarilor!

Din conferența publică a alegătorilor sârbici din Cubin, ținută în Cubin la 27 Decemvrie 1886. Iosif Nicolici, președinte; Dobrivoi Pavlovici, notar; Toma Boșniacovici, Dimitrie Tatic, Pavle Janici, Stefan Vucovici, Gioea Angelcov, Petar Jivanovici, Aron I. Nicolici, Vaica Teodorovici, A. Plocicichi, Leonte Stefanovici, Alexa Angelcov, St. Crstici, Iovan Damianovici, Paia Vranici, Toșa Iovanonici, Dana Maistorovici etc. etc., încă 124 de subscrieri.

În nr. 4 dela 11/24 Ianuarie a. c. al aceluiași și se publică:

Vot de neîncredere
denumitului patriarch.

Ție, nedemnule, ție celui ce ai săpat mormântul religiei noastre străbune, ție denumitul patriarch, — pe care întreaga națiune te condamnă — îți dăm și noi: pogoară-te de pe sf. tron al lui Arsenie, și nu-l murdări cu respirațiunea-ți antinațională. Așunde-te dinaintea națiunii, care și așa de abia te-a mai suferit până acum.

Neoplanta, 10 Ianuarie 1887.

Junimea sârbescă
comercială din Neoplanta.

Credențional
dat celor 54 deputați.

Ținuta Voastră bărbătească, fața Voastră luminată, care ați arătat-o Sârbimei în congresul bisericesc sârbesc, a atins și inimile noastre, deci cu această ocaziune Vă exclamăm: Să trăiți Voi, fii măreți ai națiunii, ca să puteți participa și mai departe la lupta pentru drepturile noastre cu sânge câștigate.

Nu lăsați să se stingă nici acum candelă, care ni-a luminat, fiți răbdători în luptă, — căci ea e sfântă, și amintirea Voastră vă va lumina în viitor, ear' posteritatea Vă va ține în memorie ca pe niște sfinți.

Să trăiți, măreților fii și apărători ai națiunii Voastre.

Dat în Neoplanta, la 10 Ianuarie 1887.

Omladina sârbescă comercială din
Neoplanta.

Tot „Zastava”, în nr. 5 dela 13/25 Ianuarie publică următorul:

Vot de neîncredere
lui German Angyelic, nealesului patriarch sârbesc în Carloveț.

Cu procedura ta din ultima ședință a congresului național bisericesc sârbesc din anul trecut ai șters și acea puținică simpatie, ce ai avut-o ca la conștii tei, ear' în noi și în toți ceilalți iubitori de națiune ai provocat și mai mare scârbă și ai sădit în noi convingețiunea — că până vei fi viu, deapănarea vei lucra numai spre detrimentul și decadența amăritei națiuni, pentru aceea și noi ca și Paia Iovanovici îți strigăm:

„Dacă ai avé numai o leacă de onoare și iubire de națiune, nu ai ședea aci — pentru-că ești nedemn!!! „Retrage-te tu al doilea Vuc Brancovici și te pocăiește de păcatele ce ți-le-a îngrămădit ambițiunea, pentru-că numai așa te va ierta și națiunea în căva pentru vătămările ce ți-le-ai cășunat.

Din conferența publică ținută în Ruma (archidieceasă), la 4 Ianuarie 1887. Sava Cristovaș, Dușan Hrosdici, Milutin Todotici, Alexa Bogoevici etc. etc. și alte 92 subscrieri.

Credențional

dat celor 54 de deputați la congresul național bisericesc sârbesc din Carloveț.

Tu frunte a conștiinței de sine sârbesci și a mândriei naționale, fie a ta gloria!

Cu lucrările Voastre pline de bărbăție la congresul național bisericesc din anul trecut ați justificat în cea mai deplină demnitate încrederea ce Vi-a dat-o națiunea — astfel ați arătat, că sînteți un caracter de oțel și un zid colosal în luptă pe terenul bisericesc-cultural al autonomiei noastre, — contra juraților nostri dușmani — și apoi și dacă nu Vi-a succes a împăca până în sfîrșit arbitriul și turburarea negrilor nostri inimi, totuși ați învins moralicește.

Aveți numai răbdare, căci pe partea noastră e și dreptatea și biruința.

Să trăiți, măreților luptători și apărători ai călcatelor noastre drepturi naționale. Să trăiți!!

Din conferența publică ținută în Ruma la 4 Ianuarie 1887.

Urmează subscrierile de mai sus în număr de 92.

Cronica

Numiri. George Major, până acum sub-jude la judecătoria cercuală din Șimleul-Silvaniei, s'a numit de jude la tribunalul reg. din Zăla u. — De scriitori au fost numiți: la tribunalul reg. din Deva: Ioan Sperrer, până acum practicant de cancelarie la jud. cerc. din Orăștie, și Gregoriu Mihály, până acum diurnist la jud. cerc. din Seps-Sân-Georgiu; la judecătoria cercuală din Ceachi-Gârbău: Ioan Har-math, până acum diurnist la jud. cerc. din Zăla u; la judecătoria cercuală din Aradul-nou: George Czigány, până acum diurnist la jud. cerc. din Ciocova.

Transferare. Ministrul de justiție ungar a transferat pe scriitorul dela tribunalul reg. din Deva, Iuliu Bardócz la judecătoria cercuală din Hațeg în aceeași calitate.

Detragerea debitului postal. Ministrul de interne ungar a retras debitul postal foaiei anarchiste „Neue Züricher Zeitung”, pentru țerele coroanei ungare.

O rectificare. „Serviciul telegrafic” din numărul nostru ultim a cuprins o depeșă, trimisă nouă de către biroul de corespondență din Budapesta, prin care ni se împărtășește, „că se vor face convocări mai mari de rezervisti, spre a se exercita în manua-re-a pușcii celei nouă”. Telegrama, neavînd data din Berlin, a trecut și în foaia noastră cu data din Budapesta. Precum însă on. cetitori ușor vor fi înțeles, că scirea n'a putut privi armata noastră, ce n'are încă pușci nouă, așa aflăm acum pozitiv din foile vieneze și pestane, că e vorba de armata prusiană.

Prelegerea d-lui Dr. D. P. Barciannu, ținută ieri după amiază în localitățile „casinei române”, după-cum sîntem obișnuiți a aștepta dela acest savant prelegător, a satisfăcut pe deplin pe publicul, care de astădată s'a înfățișat în număr destul de mare — dacă considerăm spațiul restrîns al localităților, în care s'a ținut prelegerea. Dl profesor Dr. D. P. Barciannu a arătat influența psihologică și morală, care o au științele naturale, mai bine dis natura întreagă, asupra omului în general și cu deosebire asupra omului muncitor din clasa de mijloc, din clasa meseriașului. A arătat apoi din punctul de vedere practic necesitatea imperioasă a cunoștințelor legilor — elementare cel puțin — din științele naturale pentru ori-care meseriaș, și după o lămurire convingătoare a acestor cestiuni a ajuns la concluziunea, că este de lipsă a da meseriașului o pregătire scolară prealabilă mai serioasă ca până acum, dar' mai cu seamă a-i da ocaziune de a face cunoștință mai aprofundată cu științele naturale. Spre acest sfîrșit, dice d-sa cu drept cuvînt, trebuie părăsit usul de până acum, de a da la meserii numai băieți cu totul săraci sau de aceia, cari nu sînt de altă treabă, dacă este vorba să ne creăm o valoroasă clasă de mijloc, care până acum în detrimentul dezvoltării noastre naționale și economice ne lipsește. Membrii „reuniunii sodalilor români”, în al cărei folos s'a ținut prelegerea, pre lungă folosul material, au putut duce cu sine dela prelegerea d-lui Dr. D. P. Barciannu multe învățături și sfaturi folositoare.

Balul reuniunii femeilor române din Sibiu se va ține în 12 Februarie n. în sala hotelului la „Împăratul Romanilor”. Începutul la 8 oare seara. Venitul curat este destinat în favoarea reuniunii.

Prețul de intrare: a.) de persoană 1 fl. 50 cr., b.) membrii de familie câte 1 fl. 50 cr. de persoană, ear' dela 3 persoane în sus fiecare persoană câte 1 fl. Logea mare 8 fl., logea mică 5 fl. Publicul din loge, care dorește a participa la dans, este rugat a-și scoate bilet de intrare în sală. Bilete de intrare se vînd în ziua balului înainte de amiază dela 10—12 și după amiază dela 3—5 în hotelul „Împăratul Romanilor”, camera Nr. 1 și seara la cassă.

Hymen. Dl Anania Moldovan, avocat în Turda își va serba cununia cu d-soara Hermina Manu din Murș-Oșorheiu Duminecă în 6 Februarie n. la 4 oare după amiază în Murș-Oșorheiu.

Elevii scoalei române din Ighiu. (M. Igen) vor da în 6 Februarie st. n. a. c. o producțiune dialogică însoțită cu cântări, în edificiul scoalei române. — Începutul la 7 oare seara. — Venitul este menit pentru a procura unele necesități de școală, cari lipsesc cu totul.

Parintele Constantin Gurban, deputatul dietal, precum cetim în foile maghiare, s'a făcut membru fondator al „Reuniunii pentru nobilitarea moravurilor”, o reuniune înființată de cunoscutul Irányi. E laudabil zelul pentru nobilitarea moravurilor „patriotice”; dar' scolile din tractul propopesc al Butenilor au și ele nevoile lor.

Semn de războiu? „Aradi Közlöny” împărtășește, că comanda corpului de armată din fortăreața Aradului a comandat 100.000 măști metriche de făină la moara de vapor a fraților Neumann de acolo. În urma răspîndirii acestei sciri prețul bucatelor s'a urcat pe piața din Arad cu 20 cr. de fiecare măști metrică.

Reuniunea Crucii-roșie. Comitetele și filialele reuniunii Crucii-roșie, care în cazul unui războiu au mențiunea, de a susține spitalele

de rezervă sau stațiunile de recreațiune pentru răniți, au început deja a se organiza și purtătorii de răniți. Astfel comitetul din Pojon a înființat un curs de două luni pe seama purtătorilor de răniți. — Despre tractarea bolnavilor s'au ținut prelegeri în Tract, Teuș, Tirnau, Maria-Teresiopol și Sighet.

Polonii și Rutenii. Diarele rutene spun, că deputatul Romanesuk, care aparține fracțiunii moderate ukraine, a fost tractat din partea majorității polone din dieta țerii, tot astfel ca membrii partidului sf. George în celelalte sesiuni ale țerii. Polonii au dovedit prin aceasta, că nu voesc să dea nimic din posesiunea lor, și că voesc să țină pe Rutenii cu promisiuni până vor fi polonizați cu desăvîrșire. Rutenii nu mai au loc în Galiția, și eșirea lor din dietă trebuie să urmeze și atunci, când s'ar afla între ei vre-un „Habert” rutean.

Duel sângeros s'a întîmplat la 26 l. c. în Macău între sub-locotenentul de husari Alois Návay și între Coloman Urbanics, președintele sedreii orfanale de acolo. Ambii duelanți s'au îndepărtat greu răniți de pe locul de luptă. Causa duelului se dice că a fost o ceartă vehementă, ce s'a iscat între amintii duelanți cu ocaziunea unui bal ținut acum de curînd în Macău.

Un somn colosal s'a prins zilele trecute în lacul Balaton, a cărui greutate se fi fost 98 chilograme.

Congresul postal internațional se va aduna estimp la Viena pe la începutul lunii lui Aprilie.

Poetul Eminescu trimite dlui G. Panu o scrisoare, prin care declară, că sgomotele despre pretinsa boală sînt neadevurate și că n'are absolut nimic decât durere de picioare.

Suspendarea vizitării sanitare la granițele României. Direcția generală a serviciului sanitar din România aduce la cunoștința publică, că, față cu științele despre încetarea epidemiei de choleră în orașul Pesta și pe baza avisului consiliului sanitar superior, ministerul de interne a decis să se suspende deocamdată măsurile de vizită sanitară a călătorilor venind din Austro-Ungaria și de desinfecare a bagajelor unor asemenea călători, cari se aplicau în portul Severin, la punctele Verciorora, Predeal și Ițcani.

De ale Românilor din Macedonia. Din Moloviște (Macedonia), i-se scrie „Telegraphului” din București: „Românii au început în sfîrșit să se deștepte. După-cum scriți, până acum scoalele noastre funcționau în case particulare, pre când scoalele grecești, care mai că nu mai au elevi, ocupau localurile comunale. Locuitorii din Moloviște au început a pune capăt acestei revoltătoare stări de lucruri. Ei au luat cu asalt scoala comună și acum copiii români învață în primul etagiu, ear' Grecii s'au refugiat în catul al doilea. Arhiepiscopul grec a reclamat la autoritățile otomane; sperăm însă, că guvernul M. S. Sultanului ne va face în sfîrșit dreptate.” Sperăm și noi că așa va fi.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 31 Ianuarie n. Casa deputaților. Desbaterea specială asupra bugetului. La titlul „Curtea” ministrul-president respinge cu toată hotărîrea imputarea, ca-și-când cercurilor Curții le lipsește sentimentul constituțional și respectul înaintea constituției Ungariei; oratorul făcînd aluziune la autograful preînalt declară, că acesta dovedește, că regele Ungariei nu numai stimează legile și drepturile Ungariei, ci o pretinde aceasta și dela alții. După aceasta s'a votat titlul. La discuțiunea titlului „cheltueli comune” întreabă Irányi, dacă în timpul din urmă raporturile Austro-Ungariei cu celelalte puteri, mai ales cu Germania, s'au schimbat oarecum; dacă guvernul sperează într-o susținerea păcii; dacă guvernul are de cuget a susține și acuma independența popoarelor balcanice. Ministrul-president răspunde, că raporturile monarhiei cu celelalte puteri au rămas neschimbate, mai ales cu Germania ele sînt acum ca și mai nainte cordiale. Guvernul do- resce și sperează în susținerea păcii. Încât pentru pregătirile militare mai ales din Austria și Ungaria, acele sînt prescrise numai de precauțiune, pe care orice guvern trebuie să o aibă. Cu privire la popoarele balcanice ministrul-president declară, că situația lor se poate regula numai cu colaborarea factorilor chemați. După aceasta s'a votat titlul.

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

Economie.

Piața din Mediaș, 27 Ian. Grâu hectolitru fl. 5.10 până fl. 5.50; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.25; secara fl. 3.— până fl. 3.10; orzul — până fl. —; ovėsul fl. 2.— până fl. 2.10; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 4.—; semința de cânepă fl. 3.— până fl. 3.50; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.60; melaia hectolitru fl. 7.— până fl. 8.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.25; fasolea fl. 3.— până fl. 3.25; linteia fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. — până fl. 40.—; sêu brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sêu vėsate fl. — până fl. 44.—; unsoarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slămina fl. 30.— până fl. 50.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38.—; fenu fl. 1.40 până fl. 1.70; sâpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 40.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 20 până 24 cr.; carnea de vițel 20 până 24 cr.; carnea de porc 40 cr.

Tergul de rîmători în Steinbruch. În 29 Ian. n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 41.1/2 cr. până 42.1/2 cr. unguresci grei, tineri 43.— cr. până 44.1/2 cr. de mijloc 43.1/2 cr. până 44.— cr. ușori 43.— cr. până 44.— cr. marfă țerănească, grea 41.1/2 cr. până 42.1/2 cr. de mijloc 43.1/2 cr. până 44.— cr. ușora 43.— cr. până 44.— cr. românci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc 42.— cr. până 42.1/2 cr., transito ușori 41.1/2 cr. până 42.— cr., îngrășăți cu ghindă 34.— cr. până 37.— cr. per 4% cumpênii la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 29 Ianuarie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —. 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 77—81 Kilo fl. 9.50 până —, 74—79 Kilo fl. 8.65 până 9.—, (de Pesta) 77—81 Kilo fl. 9.15 până 9.50, 74—79 Kilo fl. 8.60 până 8.95, (de Alba-Regală) 77—81 Kilo fl. 9.15 până —, 74—79 Kilo fl. 8.65 până 9.05, (de Bacșka) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.70 până 9.05, (din Ungaria de nord) 77—81 Kilo fl. 9.05 până 9.40, 74—79 Kilo fl. 8.55 până 8.90.

Secara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 6.60 până 6.80.

(Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.50 până 7.80; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 7.20 până 10.—.

Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.10 până 6.60.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.75 până 5.80; de alt soi fl. 5.70 până —.

Rapița fl. — până —; de Banat fl. — până 9.—.

Mălaiu (unguresc): fl. 4.75 până 5.25.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 9.33 până 9.35 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.92 până 8.94.

Secara (primăvară) 69.1/2 Kilo fl. — până 6.73.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.25 până 6.25.

Rapița (August—Septembrie) fl. 9.1/2 până 9.1/2.

Spirit (brut) 100 L. fl. 27.50 până 28.—.

Bursa de Budapesta

din 29 Ianuarie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	98.40
" " hârtie " 5%	89.65
Împrumutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)	149.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	125.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ung.	103.50
" " cu cl. de sortare	103.50
" " bănățene-timișene	103.50
" " cu cl. de sortare	103.50
" " transilvane	103.50
" " croato-slavone	103.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.50
Împrumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	121.—
Rentă de hârtie austriacă	79.75
" " argint austriacă	81.50
" " aur austriacă	109.50
Losurile austr. din 1860	135.50
Acțiunile băncii austro-ungare	863.—
" " de credit ung.	288.—
" " " austr.	278.50
Argintul	102.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	5.94
Galbeni împărătesci	10.05
Napoleon-d'ori	62.45
Mărci 100 imp. germane	127.70
Londra 10 Livres sterlingi	127.70

Bursa de Viena

din 27 Ianuarie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	97.85
" " hârtie " 4%	88.95
" " hârtie " 5%	88.95
Împrumutul căilor ferate ung.	148.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ung.	103.75
" " cu cl. de sortare	103.75
" " bănățene-timișene	103.75
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	103.75
" " transilvane	104.—
" " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	117.25
Împrumut cu premiu ung.	121.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	79.70
Rentă de hârtie austriacă	81.50
" " argint austriacă	109.60
" " aur austriacă	135.75
Losuri austr. din 1860	864.—
Acțiunile băncii austro-ungare	287.25
" " de credit ung.	277.50
" " " austr.	277.50
Argintul	5.98
Galbeni împărătesci	10.07
Napoleon-d'ori	62.55
Mărci 100 imp. germane	127.60
Londra 10 Livres sterlingi	127.60

LOTERIE.

Tragerea din 29 Ianuarie st. n.

Budapesta: 13 34 27 80 90.

Cursul pieței din Sibiu

din 29 Ianuarie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.35	vënd.	8.40
Lire turcesci	"	11.25	"	11.35
Imperiali	"	10.25	"	10.35
Ruble rusesci	"	1.16	"	1.17

Bursa de București.

Cota oficială dela 28 Ianuarie st. n. 1886.

Rentă amort. (5%)	Cump.	93.—	vënd.	94.—
" Rur. conv. (6%)	"	86.1/4	"	87.—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	—
Banca națională a României	"	—	"	1005.—
Împr. oraș. București	"	34.—	"	36.—
Acț. de asig. Națională	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	—
Schimb 3 luni	"	25.131/4	"	—
Societ. const.	"	—	"	142.1/2
Aur	"	17.1/2	"	17.85

Cea mai bună [183] 31

Hârtăi de țigarete
e veretabilul

LE HOUBLON

fabricat francez

de CAWLEY & HENRY, în PARIS

A se feri de imitațiune.

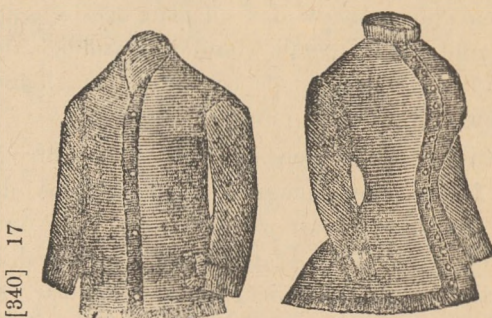
Această hârtă se recomandă cu căldură din partea domnilor Dr. I. I. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann profesori de chimie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă.

Umedeală, frig nu strică!

Numai fl. 1.85.

Pentru Domni! Pentru Doamne!

impermeabile, călduroase, durabile și admirabil de ieftine sînt des țesutele, potrivitele mele

Jachete „civile“

de toamnă și iarnă, pentru domni, dame, băieți și băiete, toate pentru unul și același preț de numai fl. 1.85 pro bucată.

Aceste vestite jachete „civile“ sînt cea mai necesară îmbrăcăminte pentru toți oamenii și se află în deposit în coloare sură, brună, melée, drap, bordeaux, albastră și neagră. — Cel-ce are o astfel de jachetă, e mai bine scutit de frig, fiindcă aceste se acomodează ori-cărei forme de trup, susțin o egală temperatură a trupului și sînt de o valoare neprețuită. Afară de soiul mai sus numit a fl. 1.85 se mai află în deposit pentru dame și soiri mai fine:

Din lână fină de zephir numai fl. 2.85. Lână brodată de zephir numai fl. 4.—.

Drept măsură e destul a înșemna, dacă jachetul se poftescă pentru staturi mari, mijlocii ori mici.

Singurul loc de expediție cu rambursă numai veritabil la

Iuliu Fekete, casă de expediție în Viena, V., Hundsturmstrasse 18/3.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane		Copșa mică				
Viena	11.10	7.40			București			7.30		Viena	11.10	12.10	Teiuș		11.24	2.40				Copșa mică	2.02	3.55		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal			1.14		Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia		12.19	3.59				Șeica mare	2.29	4.22		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș			1.45		Szolnok	11.20	12.41	Vințul de jos		12.30	4.22				Loamneș	3.04	4.57		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov			2.32		Arad	4.10	5.45	Șibot		1.01	4.51				Ocna	3.30	5.23		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara	4.16	7.47			Glogovaț	7.04	4.30	Orăștia		1.32	5.18				Sibiu	3.50	5.43		
Vărad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Apatia	5.02	8.24			Gyorok	7.22	4.43	Simeria (Piski)		2.31	6.15				Sibiu	9.31	10.50		
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Agostonfalva	5.43	8.51			Pauliș	7.58	5.07	Deva		2.52	6.35				Ocna	9.55	11.14		
Mező-Telegd		7.33	10.19	2.34	Homorod	6.15	9.14			Radna-Lipova	8.17	5.19	Branicica		3.23	7.02				Loamneș	10.20	11.39		
Rév		8.54	11.38	3.18	Hașfalău	7.06	9.51			Conop	8.36	5.41	Ilia		3.55	7.28				Șeica mare	10.48	12.07		
Bratca			12.18	3.41	Sighișoara	8.52	11.03			Bérvava		6.09	Gurasada		4.08	7.40				Copșa mică	11.11	12.30		
Bucia			12.54	4.01	Elisabetopol	9.31	11.26			Soborșin		6.28	Zam		4.44	8.11								
Ciucia		8.58	1.57	4.26	Mediaș	10.16	12.—			Zam		7.25	Conop		5.30	8.46								
Huedin		9.28	3.11	5.08	Copșa mică	10.57	12.29			Gurasada		8.01	Radna-Lipova		6.27	9.33								
Stana			3.40	5.27	Micăsasa	11.19	12.44			Ilia		8.34	Pauliș		6.47	9.53								
Aghiriș			4.15	5.50	Blaj	11.31	12.49			Branicica		8.55	Gyorok		9.06	7.28	10.27	5.58						
Ghirbău			4.36	6.02	Crăciunel	11.52	1.05			Deva		9.19	Glogovaț		9.26	7.43	10.42	6.18						
Nădășel			4.58	6.24	Teiuș	12.31	1.34			Simeria (Piski)		9.51	Arad		9.46	7.59	10.58	6.38						
		10.28	5.26	6.43	Aiud	12.48	1.46			Orăștia		10.35	Szolnok		10.21	8.28	11.35	7.13						
Cluj	11.—			7.08	Vințul de sus	1.51	2.19			Șibot		11.11	Budapesta		10.38	8.42	11.39	7.30						
Apahida	11.19			7.36	Uioara	2.18	2.39			Vințul de jos		11.43	Viena		9.17	12.31								
Ghiriș	12.33			9.16	Cucerdea	2.43	3.01			Alba-Iulia		12.18			2.32	5.12								
Cucerdea	1.06			10.—	Apahida	2.56	3.08			Teiuș		12.36			6.—	8.20								
Uioara	1.13			10.09	Cluj	3.14	3.22					1.29	1.41		3.—	6.05								
Vințul de sus	1.20			10.19	Nădășel	3.41	3.56																	
Aiud	1.41			10.48	Ghirbău	4.01	5.10																	
Teiuș	2.10			11.34	Elisabetopol	5.28	5.30																	
Crăciunel	2.35			12.12	Mediaș	5.56																		
Blaj	2.43			12.30	Blaj	6.31	6.03		8.—															
Micăsasa	3.20			12.52	Nădășel	6.52	6.21		8.36															
Copșa mică	3.41			1.52	Ghirbău	7.08			9.02															
Mediaș	4.—			2.18	Aghiriș	7.23			9.32															
Elisabetopol	4.35			3.03	Stana	7.50			10.11															
Sighișoara	5.10			3.59	Huedin	8.12	7.14		10.51															
Hașfalău	5.37			4.28	Ciucia	8.52	7.43		12.16															
Homorod	7.02			6.16	Bucia	9.10			12.50															
Agostonfalva	7.43			6.44	Bratca	9.29			1.21															
Apatia	8.11			6.44	Rév	9.41	8.22		2.02															
Feldioara	8.41			6.44	Mező-Telegd	10.24	8.48		3.06															
Brașov	9.21			7.46	Fugyi Vásárhely	10.43			3.38															
Timiș	1.55			8.25	Vărad-Velenceze	10.53			3.54															
Predeal	3.28			9.15	Oradea-mare	11.—	9.13		4.06															
București	9.35				Stana	11.15	9.18	10.55																
					P. Ladány	1.09	10.38	1.23	5.17															
					Szolnok	3.29	12.20	3.24	5.25															
					Budapesta	6.38	2.15	7.45	10.—															
					Viena	3.—	8.—	6.05																

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă carele de noapte.

Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane			Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane		Copșa mică			
Viena	11.10	12.10	Teiuș		11.24	2.40				Copșa mică	2.02	3.55		
Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia		12.19	3.59				Șeica mare	2.29	4.22		
Szolnok	11.20	12.41	Vințul de jos		12.30	4.22				Loamneș	3.04	4.57		
Arad	4.10	5.45	Șibot		1.01	4.51				Ocna	3.30	5.23		
	7.04	4.30	Orăștia		1.32	5.18				Sibiu	3.50	5.43		
Glogovaț	7.22	4.43	Simeria (Piski)		2.31	6.15								
Gyorok	7.58	5.07	Deva		2.52	6.35								
Pauliș	8.17	5.19	Branicica		3.23	7.02								
Radna-Lipova	8.36	5.41	Ilia		3.55	7.28								
			Gurasada		4.08	7.40								
			Zam		4.44	8.11								
			Soborșin		5.30	8.46								
			Bérvava		6.27	9.33								
			Conop		6.47	9.53								
			Radna-Lipova		9.06	7.28	10.27	5.58						
			Pauliș		9.26	7.43	10.42	6.18						
			Gyorok		9.46	7.59	10.58	6.38						
			Glogovaț		10.21	8.28	11.35	7.13						
			Arad		10.38	8.42	11.39	7.30						
			Szolnok			9.17	12.31							
			Budapesta			2.32	5.12							
			Viena			6.—	8.20							
						3.—	6.05							

Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea

Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea				
Reghinul-săs.	4.45			6.10
Oșorheiu	6.34			8.—
Nireșteu	6.56	12.15		10.20
Kerelő-Sz.-Pál	7.16	12.35		10.39
Cipeu-Iernut	7.40	12.58		11.02
M.-Bogat	8.03	1.19		11.23
Ludoș	8.37	1.49		11.53
Cheța	8.51	2.02		12.06
Cucerdea	9.08	2.18		12.22
	9.40	2.46		12.50

Simeria (Piski)—Uniedoară

Simeria (Piski)—Uniedoară				
Simeria (Piski)				2.18
Cerna				2.30
Uniedoara				3.08

Uniedoară—Simeria (Piski)

Uniedoară—Simeria (Piski)				
Uniedoara				5.10
Cerna				5.36
Simeria (Piski)				5.55